سال پنجم شماره هفتادو سوم
شماره مسلسل ۷۰۲
پنجشنبه ۲۰ حوت ۱۳۸۳هش
۲۹ محرم ۱۴۲۵ هـ ق
10 March , 2005

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه
سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

حامد کرزی هسپانیې ته لاړ

ولسمشر (دموکراسی ترهگری او امنیت) په غونډه کې گډون کوي

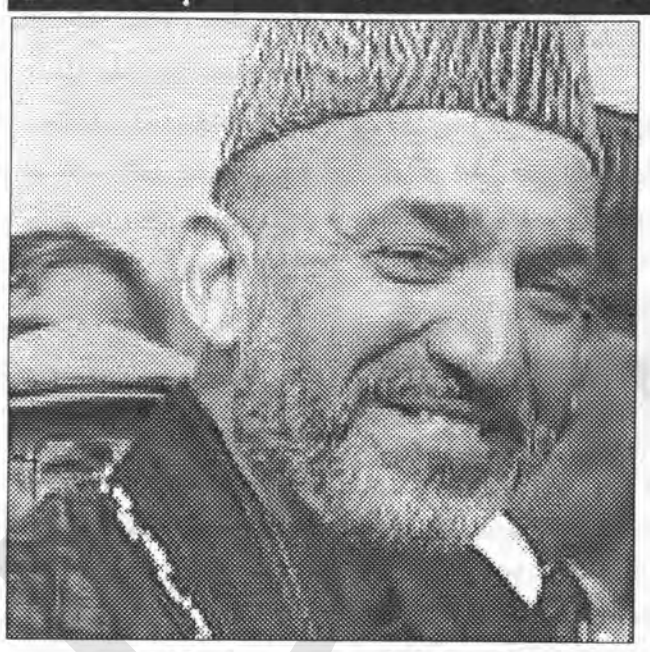

افغان ولسمشر حامد کرزی پرون سهار دیولوړ پوړې افغان پلاوی په مشرۍ هسپانیې ته لاړ تاکل شوې ده ښاغلی کرزی به ددموکراسی، ترهگرۍ او امنیت ترسرلیک لاندې غونډې کې گډون وکړي. دولسمشر کرزی دویاند له دفتر څخه په خپرې شوې خبرپاڼې کې ویل شوي چې ښاغلی کرزی د هسپانیې دپاچا کارلوس له خوا دهغه هیوادومادرید ښار ته بلل شوی تاکلې شویده په دغه غونډه کې دنړۍ دهیوادونو پخوانی او اوسنی پنځوس مشران او دوه سوه اکاډمیک شخصیتونه گډون وکړي.

دخبرپاڼې په لیکنه ښاغلی کرزی به دډیرو نورو هیوادونو له مشرانو سره هم لیده کاته وکړي چې یو ښه سفر ارزول شوی دی

بیشتر از ۳۵۰ هزارمامور دولت از کمبود معاش شکایت دارند

وزارت مالیه مدرکی برای ازدیادمعاش مامورین د راختیار ندارد

در حالیکه بیشتر از ۳۵۰ هزار مامور دولت از کمبود معاش شکایت دارند، مسئولین وزارت مالیه میگویند که به خاطر ازدیاد معاش مامورین و جوه مالی در اختیار ندارند.

یک تن ازکارمندان دولت گفت: «۲۰۰ افغانی در یک ماه معاش دارم که مصرف یک هفته خانواده پنج نفری ام را کفایت نمی کند.»

وی تصریح نمود که دلیل رشوه ستانی در دفاتر دولتی کمبود معاش است او گفت: «اگر رشوه نگیرم اولاد هایم از گرسنه گی می میرند.»

عزیز شمس مسئول مطبوعاتی وزارت مالیه ضمن آنکه عامل رشوه ستانی در دفاتر دولتی را کمبود معاش مامورین خواند گفت: «برای ازیاد معاش مامورین کدام برنامه خاص در وزارت مالیه وجود ندارد.»

وی در این زمینه از کمیسیون اصلاحات اداری نام برد که به خاطر ازیاد معاش کارمندان متخصص در ادارات دولتی کار می کند او گفت: «برنامه اصلاحات اداری در چوکات دولت ایجاد شده است که معاشات مامورین را نظر به شایستگی و تخصص آنها تعیین میکند.» ص۲

طالبان مسوولیت قتل یک شهروند

بریتانیایی در کابل را پذیرفتند

بدنبال کشته شدن یک شهروند بریتانیایی از سوی افراد ناشناس در شهر کابل تدابیر امنیتی برای مصونیت جان کارکنان سازمان های امداد رسانی و بازسازی درین شهر افزایش یافته است. ص۲

دقاچاقی وسلو نیول

دننگرهال ولایت دملی امنیت مسولینو دکمین په ترڅ کې یوشمیر وسلې اومهمات ترلاسه کړي. شل میله کلاشینکوفونه، اوه صندوقه مرمۍ او ۶۹ شاجورونه هغه مهال دامنیت چارواکو ته په لاس ورغلل چې قاچاق وړونکو یې سرحدي سیمو ته دلیږدتکل درلود. ۲مخ

انفجار ۲ بمب در فاریاب

انفجار دو بمب در ولایت فاریاب یک افسر و دو سرباز پولیس و یک تن غیر نظامی از باشنده گان را مجروح ساخت. به اساس گزارشات رسیده این حادثه شب چهارشنبه در حالی رخ داد که دو بمب در نزدیکی موسسه CHA یا همکاری جا سازی گردیده بود که یکی پی دیگر به فاصله پانزده دقیقه منفجر شده و منجر به زخمی شدن سه تن گردید. در خبر امده است تا حال در رابطه به این حادثه کسی بازداشت نشده و تحقیقات در مورد وقوع این حادثه انفجاری در فاریاب جریان دارد.

سرمقاله

چرا هنوز هم شهر وکشور ما بی امن است؟

دولت وحکومت با امنیت ملازمه خاص دارد مهمترین اصلی که به دولت حقانیت ومفهوم می بخشد وآنرا مقبولیت ومعقولیت می دهد همانا امنیت است، بدون امنیت نه دولت مفهومی داشته میتواند ونه حاکمیت آن برملت وبرقلمروی که بر آن فرمان می راند، بر سمیت شناخته میشود.

بیشتر از سه سال میگذرد که ما از "دولت" داشتن به خود می بالیم واز حاکمیت دولت بر کشور وبرمردم دادسخن میدهیم.

با تجمع نیروهای ائتلاف بین المللی ونیروهای آیساف کمک به امنیت در کشور، تصویب قانون اساسی و برگزاری انتخابات به نظر میرسید که حاکمیت در کشور تأمین وتضمین شده باشد.

زیرا از یک سو امکانات بسیار گسترده یی از سوی کشور های جهان به منظور ایجاد پولیس ملی واردوی ملی از منابع ومجرای گوناگون به کشور سرازیر شده وبیش از هر اداره وارگانی مبالغ هنگفتی درین بخشها وقف شده است وازسوی دیگر ادعا می شود که اشخاص آزموده ومجربی نیز در رأس این ادارات توظیف هستند.

ولی بعد از گذشت سه سال ونیم هنوز هم دکانها، خانه ها ودارایی های مردم به سرقت می روند، دختران وکودکان اختطاف میشوند، زندگی همه بخصوص خارجیان نه تنها در ولایات ودرقلمرو طالبان ومخالفان دولت، بلکه در پایتخت ودر نزدیکی ادارات رسمی وسیاسی وبین المللی با خطرو ترور روبرو میباشد.

با تأسف شاهدیم درحالیکه صرف مساعی روا وناروایی بخاطر دخیل ساختن مخالفان ووابستگان حلقات خاص طی معامله های سیاسی برارریکه قدرت در جریان است وفراتر ازین در حلقات بالاتر با قوماندنان مخالف به انواع واشکال گوناگون روابط ودادوستدهای محرمانه صورت میگیرد، ولی بازهم شهر وکشور در چنان بی امنی به سر میبرند که گویا نه صاحبی دارد ونه محافظی. ص۲

کشف صدها فیر راکت

توسط نیروهای ایساف

نیروهای بین المللی کمک به امنیت یاای ساف اعلام کرده اند، ص۲

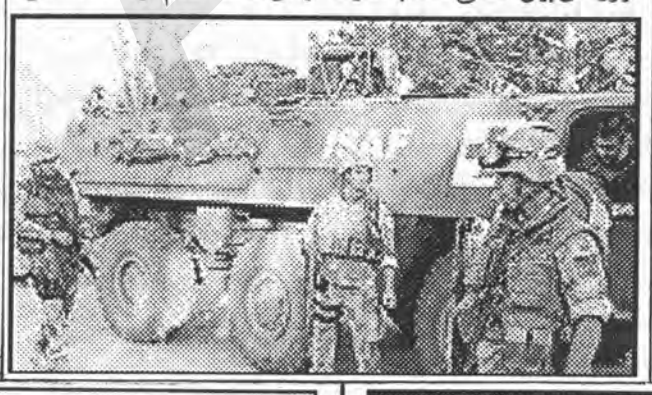

یو جهادي قوماندان

خپلې ټولې وسلې وسپارلې

دبغلان په ولایت کې یو جهادي قوماندان دوسلو پنځه زیرمې چې په زرگونو مایینونه او نور پوځی مهمات پکې خوندي وو ددې ولایت پولیسو او دولایتی بیارغونې ډلې یا PRT ته سپارلې دي.

ددغه ولایت دپولیسو یو جك پوړي چارواکي ویلي دي چې ددغو پوځي مهماتو او وسلو دخپرنو لپاره یې یو کمیسیون ته د نده سپارلې چې دکار وړ وسلې ترې نه جلا کړي. ۲مخ

کمک به باشنده گان

ولسوالیهای خروار و ازره

نیروهای انتلاف بین المللی ضد تروریزم در جنوب شرق کشور اعلام کرده اند که بخش تیم های بازسازی ولایتی این نیروها مقدار مواد اولیه را برای روستا یان ولسوالی های خروار و ازره ولایت لوگر کمک کرده اند.

شماری از ساکنان این ولسوالی ها در اثر ریزش برف و باران های اخیراً با مشکلات زیادی مواجه شده اند. برای ساکنان اسیب دیده این مناطق بر علاوه مواد اولیه خیمه و مقداری البسه نیز مساعدت شده است.

خلیلزاد تصمیم اقای کرزی را ستود

یک مقام عالیرتبه دولت ایالات متحده امریکا تصمیم اقای حامد کرزی مبنی بر تقرر جنرال دوستم در یک پست نظامی را ستوده است. زلمی خلیل زاد سفیر و نماینده خاص رئیس جمهور امریکا در افغانستان گفته است تقرر قوماندانان قوی محلی در پست های دولتی ضرورت استعمال به اسلحه علیه این جنگجویان را کاهش می دهد ص۲

په کندهار کې دماشوم تښتونې

پېښې دپلټنې لپاره ددریو پلاوو استول

دکورنیو چارو وزارت له خوا په یوې خبرپاڼې کې دکندهار په ښار کې دوروستیو نا امنیو اودماشومانو دتښتونو په تړاو اندیښنې ښودل شوې. او دکورنیو چارو دخبر پاڼې په وینا دکورنیو چارو وزارت یوپلاوی دکندهار ښار ته استولې چې دپېښو بنسټونو لاملونه و څېړي دداسې پېښو درامنځته کیدو مخنیوی وشي. یو بل پلاوی هم دجمهوری ریاست له خوا کندهار ته استول شوی چې دکورنیو چارو دوزارت او دملي امنیت دریاست غړي یې په جوړښت کې برخه لري.

په پام کې ده چې دریم پلاوي به ددواړو پلاو دڅېړنو پرنسټ دستونزې د اوارولو په اړوند دعملي گامونو دپورته کولو په موخه کندهار ښار ته واستول شي.

شکایت از غصب جایدادها وصدور اخطاریه

در حدود چهار صد خانواده عودت کننده از پاکستان به ولایت تخار، ادعا دارند که ملکیت های آنها توسط زورمندان غصب شده و اگر ملکیت ها آنها دوباره مسترد نه شود، آنها در انتخابات پارلمانی شرکت نخواهند کرد. با همین هدف در حدود پنجاه تن از این مهاجرین عودت کننده که مربوط قریه قول آباد ولسوالی درقد ولایت تخار میباشند ص۲

رهبر شورشیان چچن کشته شد

نیروهای خاص روسیه طی عملیاتی در نزدیکی گروزنی، مرکز چچن، اصلان مسخدوف رهبر شورشیان چچن را کشته اند. نمایندگان شورشیان چچن این خبر را در گفتگو با بی بی سی تایید کرده اند. یک سخنگوی نظامی روسیه گفت آقای مسخدوف در پناهگاهی در روستای تولستوی-یورت پنهان شده بود. تلویزیون روسیه تصاویری را نشان داده است که در آن پیکر بی جان آقای مسخدوف، رهبر ۵۳ ساله شورشیان، غرق در خون دیده می شود. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه خواستار آزمایشهای بیشتر برای تشخیص هویت این جسد شد. اما مدتی بعد، یک نماینده شورشیان چچن در دنمارک این خبر را تایید کرد. احمد زاکایف، فرستاده آقای مسخدوف در لندن نیز مرگ آقای مسخدوف را تایید کرد و آن را ضربه ای بزرگ خواند. اما آقای زاکایف گفت با وجود مرگ آقای مسخدوف که میانه روترین رهبر شورشیان تلقی می شد، مقاومت در چچن ادامه خواهد داشت. آقای مسخدوف در سال ۱۹۹۷ به ریاست جمهوری چچن، که یک جمهوری خودمختار در فدراسیون روسیه است رسید اما حکومت او دو سال بعد سرنگون شد. هزاران نفر که بسیاری از آنها غیرنظامی بودند در جنگ ده ساله میان نیروهای روسیه و جدایی طلبان چچن کشته شده اند. جزییات چندانی از عملیات نیروهای روسیه که در شهرک تولستوی-یورت در نزدیکی گروزنی انجام شد منتشر نشده است. جنرال ایلیا شابالکین، سخنگوی نیروهای روسیه در منطقه قفقاز به خبرگزاری ها گفت جسد آقای مسخدوف در یک پناهگاه یافته شده است. اما مشخص نیست که آیا او توسط نیروهای روسیه کشته شده است یا نه. رمضان قادراف، معاون صدراعظم چچن که منصوب مسکو است به خبرگزاری اینترفکس گفت که نیروها قصد داشتند آقای مسخدوف را زنده اسیر کنند اما او در نتیجه بی توجهی محافظانش در نگهداری سلاحهایشان کشته شد. نیکلای پتروشف، رئیس سرویس امنیتی فدرال روسیه گزارش عملیات را به آقای پوتین ارائه کرد اما به شیوه کشته شدن آقای مسخدوف اشاره نکرد. او به رئیس جمهور روسیه گفت که نیروهای امنیتی امروز عملیاتی را در شهرک تولستوی یورت انجام داده اند که در نتیجه آن مسخدوف، تروریست بین المللی و رهبر گروههای مسلح کشته شد و نزدیکترین همرزمان او بازداشت شدند. آقای پوتین دستور داد آزمایشهای بیشتری برای تشخیص هویت مقتول انجام شود. رئیس جمهور روسیه گفت: اگر این اطلاعات صحت داشته باشد، به همه کسانی که در عملیات شرکت داشتند، پاداش و ترفیع بدهید. آقای پوتین افزود: ما باید نیروهایمان را بسیج کنیم تا مردم جمهوری چچن و همه شهروندان فدراسیون روسیه را در برابر راهزنان حفاظت کنیم. یکی از سخنگویان نیروهای چچنی گفت که او با دیدن تصاویری که تلویزیون روسیه نشان داده، قانع نشده است تا خبر کشته شدن آقای مسخدوف را باور کند. گزارشگر بی بی سی در مسکو می گوید اگر خبر کشته شدن آقای مسخدوف تایید شود دستاورد مهمی برای روسیه خواهد بود. مسکو آقای مسخدوف را مسئول شماری از حملات مرگبار علیه روسیه از جمله حمله شورشیان به یک مکتب در شهر بسلان در جنوب روسیه می داند که سپتامبر گذشته انجام شد و به مرگ بیش از ۳۳۰ گروگان که نیمی از آنها کودک بودند انجامید. آقای مسخدوف رهبری جدایی طلبان چچن که نیرهای روسیه را در جنگ ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۶ شکست دادند را برعهده داشت.

شکایت از غصب جایدادها...

به دفتر ساحوی کمیسیون حقوق بشر در ولایت کندز به رسم احتجاج مراجعه نموده اند. آنها ادعا دارند که سندملکیت پنجاه ساله دارند، اما از هراس زورمندان، نمی توانند جرئت استرداد ملکیت های خود را نمایند.

اما مسوولین ولایت تخار مدعی اند که در زمانه های قبل از کودتای سال ۱۳۵۷، این ملکیت ها مالچر و جنگلزاربوده و اگر این مهاجرین قباله شرعی در دست داشته باشند، ملکیت های شان به آنها مسترد خواهد شد. قریه قول آباد دارای اراضی زراعتی بوده و بیش از چهارصد خانواده در آن زنده گی مینمایند، این قریه، در دوازده کیلومتری مرکز ولسوالی درقد موقعیت دارد. اکثریت مهاجرین این منطقه در جریان یکسال اخیر بعد از مهاجرت پانزده الی بیست ساله، دوباره به خانه وکاشانهء اصلی شان برگشته اند. این درحالیست که درطول سالیان مهاجرت، عده کثیری ازمردمان خانه وزمین شانرا بخاطر نجات جان و خانواده رها نموده و به مهاجرت پرداختند، اکنون در بازگشت به وطن بامشکلات دعوای ملکیت وسر گردانی تا مقامات محکمه و حقوق بشر مواجه اند وزیر رحمن ۳۲ ساله به نماینده گی ازین پنجاه خانواده مهاجر که هشت ماه قبل از پاکستان با سیزده عضو خانواده اش به وطن برگشته است گفت: «ما به جرئت نمیتوانیم بجای عارض شویم تمام مال و دارایی ماره چور کردن و حتی ملکیت و زمین ماره که پنجاه ساله سند آنرا داریم به زور غصب کردن، اگر کسی غم ماره نخوره پس همان روزگار مهاجرت ما بهتراس، کار و زندگی آرام داشتیم در حالیکه اینجه روزانه مالک پنجاه افغانی هم نیستیم.» وی که ادعا میکند که ازجبر و تهدید زورمندان به ستوه آمده و ازترس، ازکسی نام برده نمیتواند میگوید که آنها چندین بار به مسوولین قوماندانی امنیه و ولایت تخار عارض شده اند ولی برعکس آنانیکه ملکیت آنها را غصب نموده اند در حال تهیه نمودن اسناد ملکیت از طریق رشوه هستند.

به گفته وی مقامات امنیتی برای شان گفته اند که شما ازصبروحوصله مندی کارگرفته و به آینده امیدوار باشید، ولی ازین امید واری تقریباً یکسال گذشت و حوصله مندی هم بسر آمد.

محمد اخان مرد ۲۵ ساله یکتن دیگر ازین مهاجرین در حالیکه به گفته خودش متکفل نفقه پانزده تن اعضای خانواده و دوپسرش نیزمیباشد میگوید: «ما منحیث یک افغان درانتخابات ریاست جمهوری طبق وعده های حامد کرزی به او رای دادیم ولی اگرترازوی عدالت وی چنین باشدما همه پنجاه خانواده، انتخابات پارلمانی راتحریم نموده واپس به دیارمهاجرت بر خواهیم گشت.» وی علاوه نمود که چون امنیت منطقه وابسته به پالیسی قوماندانان محلی بوده و مسؤولین دولتی از صلاحیت قانونی برخوردارنیستند، پس مقامات دولتی چگونه خواهند توانست تا مشکلات ما را از نزدیک با تفاهم جانبین حل نمایند.

عده‌ازین اعتراض کننده گان هم ادعادارند که بعضی ازملکیت های شخصی آنان بزور ازنزد شان به قیمت ناچیز خریداری میشود و همچنان اخطارخروج ازمنطقه برای شان داده میشود.

اما قاری محمد کبیر مرزبان والی ولایت تخار مدعی است این مردمان که اکثریت شان ناقلین باجور پاکستان هستند تازه در اینجا مسکن گزین شده بودند.

والی تخار دریك تماس تیلفونی اظهار داشت که این مردم از آغاز هجوم شوروی سابق، مجبور به مهاجرت ازین محلات شدند و حالا که دوباره به وطن برگشته اند در صورتیکه اسناد شرعی قانونی ملکیت به دست داشته باشند مشکلی وجود ندارد.

مرزبان افزود: «طرف مقابل این مردمان هم از قوم خود ایشان میباشد، که در طول همین دونیم دهه جنگ ساکن در محل بودند و چون موضوع حقوقی بوده ما عرایض شانرا به مراجع مربوطه ارسال نمودیم.» وی موضوع اخطار و اخراج این برگشت کننده ها را توسط زورمندان رد نموده و میگوید که هیچکس چنین قدرت وصلاحیت را درمنطقه ندارد.

ولی به گفته ناصرخان یکتن دیگر ازین مهاجرین، آنان فعلاً فقط اسناد گادستر دفتراملاک را بدست دارند و میگوید که در آن زمان هنوز قباله شرعی دریافت نکرده بودند.

در حالیکه این اعتراض کننده گان با ضم درخواستهای جداگانه به دفتر ساحوی حقوق بشر کندز به اتفاق هم آمده وبه یک آوازخواهان حقوق شان گردیده بودند. مسؤولین حقوق بشر وعده بازرسی از وضعیت آنان را داده اند. شمس الدین حامدی رئیس کمیسیون حقوق بشردفترساحوی کندز گفت: «ما عنقریب هیأت متشکل ازبخشهای مختلف کمیسون حقوق بشر را به ساحه اعزام خواهیم کرد تا از نزدیک شکایات ایشان را بررسی و اجرأت قانونی صورت بگیرد.»

پژواك

وزارت مالیه مدرکی...

به اساس ارقام ارائه شده از سوی ریاست تصدی ارزاق به تعداد ۳۵۰ هزار کارمند دولتی در سراسر کشور وجود دارد. اما بیشتر مامورین از دو رنگی معاشات در دفاتر شان هم شکایت دارند. ذبیح الله کارمند وزارت ترانسپورت می گوید: «این چه گونه عدالت است که وزیرا معاش بیشتر از ۶۰ هزار افغانی را میگیرند و ما ۲ هزار افغانی اگر کارمند دولت است خو ما هم هستیم.» قرار معلومات مسئول مطبوعاتی وزارت مالیه، معاشات مامورین نظر به رتبه از ۲۰۰۰ شروع شده تا به ۵ هزار میرسد. اما وزرا و معاونین آنها برعلاوه از معاشات شان ۶۰ هزار و ۳۰ هزار بنام خرچ دسترخوان دارند.

کمیسیون اصلاحات اداری که یک از دو سال بدین سو در چوکات دولت تأسیس شده است در حدود ۲۲۰۰ نفر را تحت برنامه های اصلاحات اداری در وزارت خانه های مختلف مقرر نموده است. قرار اظهارات محمد انور رحمانی رییس انسجام اداری دارلانشای کمیسیون اصلاحات اداری در هر وزارت خانه پست های کلیدی به داوطلبی آزاد گذشته میشود، و معاش کارمندان پایین رتبه که از طریق اصلاحات اداری مقرر میشود ۴هزار افغانی و از مامورین بلند پایه بیشتر از یازده هزار میرسد.

معاش مامورین از نظر یک تعداد از صاحب نظران اقتصاد غیر قابل انصاف میباشد، اما در پهلوی آن بلند بردن معاش را در صورت کنترول نکردن قیم بی معنی میدانند سیف الدین سیحون کار شناس اقتصاد دریک تماس تلیفونی گفت «در صورتی که دولت قیم را کنترول نکند بلند بردن معاش بی معنی است و باید دولت برای مامورین کوپون بدهد تا از یک سو مشکل مامورین حل شود و از سوی دیگر نرخ ها به یک حالت بماند» پژواك

د قاچاقی وسلو...

دننگرهار ملي امنيت يو شمير سپکې وسلې او مهمات دچپرهار له ولسوالۍ څخه هم ترلاسه کړي خو په يادو شوو تورونو يې لاڅوك نه دی نيولي.

پداسې حال کې چې دننگرهار ولايت دملي امنيت چارواکي پخواهم دورته وسلو او مهماتو په نيولو بريالی شوي دي.

يو جهادی قوماندان...

دډنډغوري ولسوالۍ دا قوماندان چې ملا محمد علم نوميږي له دې وړاندې يې په سلگونو جنگيالي د DDR په بهير کې ملکی ژوند ته ليږديدلی دی. ښاغلی علم وويل: ځکه يې دا وسلې ساتلې وې چې په ولايت کې يې امنيت د ډاډ وړ نه و او دنوی والی جمعه خان همدرد په ورتگ سره دوی ته ډاډ پيدا شو چې امنيت خوندي کيږي.

په همدې لړ کې دبشري حقوقو او چاپيريال ساتنې دسازمان چارواکو ويلي چې دبغلان ولايت په زياتره سيمو کې ددرندو وسلو او پوځي مهماتو نورې ډيپوگانې هم شته دي چې ددې سازمان په خبره دامنيت لپاره يې گواښ متوجه کړي دی.

طالبان مسوولیت قتل...

ستون مکوین شهروند بریتانیایی که بحیث متخصص در وزارت احیاء و انکشاف دهات کار می کرد سه شنبه شب در مقابل مهمانخانه سازمان ملل متحد در شهر کابل هدف گلوله قرار گرفت و جان سپرد. عبدالطیف حکیمی یک سخنگوی گروه طالبان ضمن تماس با اژانس های خبری قتل این تبعه بریتانیایی را کار اعضای گروه طالبان خواند.

خلیلزاد تصمیم اقای ...

اگر چه سازمان حقوق بشر از تعین جنرال دوستم به پست ریاست ارکان قوماندانی اعلی با عنوان ناقض حقوق بشر انتقاد کرده است اما سفیر ایالات متحد امریکا گفته است تعین قوماندانان قوی محلی در پست های دولتی باعث کاهش خشونت ها شده و با انها کمک می کنند تادر بازسازی کشور جنگ زده خود سهم گیرند.

نیروهای های ایساف...

که ظرف یک هفته گذشته با اجرای عملیات متعدد به صدها فیر راکت و مرمی های مختلف النوع را از مربوطات ولایت کابل بدست اورده اند. جگرن خوزیف بومن یک سخنگوی این نیروهای روز چهار شنبه در کابل گفت کشف این مهمات که در ذخایر متعدد جابجا شده بود برای تامین امنیت در پایتخت کشور از اهمیت زیاد برخوردار است. وی اظهار داشت بخش اعظم این عملیات که به هدف جستجوی ذخایر اسلحه صورت گرفت به کمک مستقیم نیروهای امنیتی افغان و ساکنان مناطق به اجرا گذاشته شده است. سخنگوی نیروهای ای ساف اظهار داشت که مهمات متذکره از بین برده شد و یا هم در محلات مصون نگهداری می شود. نیروهای ملی و عساکر بین المللی درین اواخر تلاش های را به هدف یافتن ذخایر اسلحه و مهمات در کشور شدت بخشیده اند.

سخنگوی نیروهای ای ساف همچنان در ین کنفرانس خبری گفت که سربازان انان برای رسانیدن امداد به اسیب رسیده گان ناشی از سردی هوا و جا ری شدت احتمالی سیلاب ها در کشور اماده اند. وی افزود ما با تلاش های خود یکجا با سازمان ملل و دولت افغانستان جهت رسانیدن کمک به مردم و تهیه امداد در صورت سرا زیر شدن سیلاب ادامه میدهیم.

چرا هنوز هم شهر و.....

پرسش اینست که وقتی مسوولین ادارات تأمین کننده امنیت، به دلایل گوناگون ومعینی تاکنون در کار امنیت توفیقی نداشته اند، چرا دست به یک تصفیه جدی وسراسری درارگانهای مربوط زاده نمی شود؟

با چنین شیوه های تکتیکی که در فرا راه دولت قرار داده شده معلوم نیست که تاچند دهه دیگر امنیت عام وتأمین در کشور برقرار خواهد شد؟!

زیرا مسلماً مسوولین سه سال وچار سال را برای اجرای پلانهای اساسی کافی نمیدانند.

بهر صورت میتوان نشاندهی کرد که کندی وتوقف روند خلع سلاح در کشور، نبود قانونیت، بی بازخواستی، نبود جدیت لازم وعدم اتخاذ تدابیر قاطع واساسی دلایل گسترش وافزایش بی امنی در کشور است که باید باجدیت مورد بازبینی وتوجه قرار گیرد.

زیرا تاکنون انتظارات مردم با اینهمه ساز وبرگ وامکانات وتبلیغات با پاسخ منفی روبرو گردیده است.

دبیارغونې په لور

متصدی: آباسین

د افغانستان په روغتیایی سیستم کې دچټک بدلون اړتیا

په افغانستان کې دروغتیایی خدمتونو په ډګر کې دځینو نیمګړتیاوو او ستونزو موجودیت دخلکو اوروغتیایی ادارو ترمنځ دباور یوبل ډول حالت رامنځ نه کړی دی.

د کورنیو جګړو، ناخوالو او اوږدې مودې ناقانونی له کبله په افغانستان کې روغتیایی خدمتونه که دولتی دي یا خصوصي، تردیره ځایه دحوادثو او حالاتو تراغیزلاندې راغلي دي. زیاتره دولتی روغتونونه یاونړیدل اسناد، لابراتوارونه، مدرن ماشیونونه او نور سامان الات یې چور شول، متخصصین کډوالی ته اړ شول او څه شمیر یې دجګړو قربانیان شول.

دهیواد په کچه دا اړینه چاره ترسختو ګذارونو لاندې راغله او بیا تر نن مهاله افغانان له یوې ستړې نیمګړتیا او ستونزې سره مخامخ دي اوس مهال په روغتیایی ډګر کې دفنی او غیر فنی کسانو کارکول تر سوال لاندې مرحلې ته ورکړ شوې ځنې خلك په دولت نیوکې کوي چې په لرې پرتو سیمو کې څه چې آن دکابل په زړه کې روغتیایی خدمتونه نیمګړې اوحتی زیاتره وخت دګټې پرځای ضرر رسوونکی دي، روغتونو کې ډیر دناروغ نازك حالت ته پاملرنه نه کیږي، بسترونه ناپاکه وي او ډاکتران لکه چې لازمه ده هومره په بیړه په وخت او په پوره توګه له ناروغانو سره همکاري نه کوی دغه راز د ځینو تروخت تیرو درملو استعمال هم په دې کرښه کې دانتقاد ټکې جوړوي چې اوس مهال حتی دولتی روغتونونه ورځخه کار اخلي چې ددغه ادعا ښه ثبوت داندراګاندی روغتون کې تیره میاشت ددولت دجواز له مخې تیروخت تیرو دارو استعمالول و چې یوه ناندریزه فضایی رامنځ ته کړه. دخلکو نیوکې دادی چې ولې په پوره توګه دولت په روغتیایی مرکزونو کې دمتخصصو مجربو ډاکترانو ځای پر ځای کولو، دروغتونو نظافت او ددرملو سم استعمال ته پاملرنه نه کوي ولې ددریو کلونو په تیریدو سره بهبود نه شي رامنځته کیدلای. له دولتی چارواکی هره نیوکه په دې ځوابوی چې هرڅه به سم شي خودمیوند روغتون یوډاکټر نجیب الله وایی چې روغتیایی وضعیت له تیرو څو کلونو نه بدلون موندلی او په دې برخه کې یو ژوندی حالت رامنځ ته کیدونکی دی. نوموړی په ټولو برخو کې شته ستونزې تائیدوی خو دا هم وایی چې له نړیدلي حالت نه راوتل طبعی د ه چې څه مهال ته اړتیا لري.

بل پلو ته له کله نه چې په افغانستان کې ګډوډی جګړې اوناخوالې پیل شوې بهرني متخصصین څه چې حتی کورني مجرب اوکارپوه خلك دکار پریښودو ته اړ شوي او زیاتره ماهر کادرونه بهرنیو هیوادونو کې خدمت کوي. په خصوصی سکتور کې دلته په خپل سر ډیر داسې ډاکټران په انفرادی شکل کار کوي چې تجربه څه آن پوره مسلکی زده کړې نه لري. په پاکستان کې دمهاجرت پرمهال درې میاشتنی لنډمهاله روغتیایی کورسونه یې لوستي او اوس دماهرو او جواز لرونکو متخصصو په څیر حتی نازك او حساس عملیاتونه ترسره کوي په ډیرو ځایونو کې داسې پیښه شوې چې ددغه راز شخصی معاینه خانو لرونکو ډاکټرانو ددرملنې او عملیاتو له کبله عادي ناروغان وژل شوي او دپوښتنې ګرویږنې هیڅ تعقیبوونکی مرجع نشته. دسید کمال په څیر ډیر خلك په دولت نیوکه کوي چې ولې دروغتیا په برخه کې په خصوصی ډګر کې دخصوصی معاینه خانو او کلینکونو لرونکی لپاره حدبرید ناټاکلی پاتې دي. سید کمال دغزنی دې او دروماتیزم ناروغی لري ده پوره اته کاله دهیواد دننه ډاکتران په خان ستړي کړي خو هر دارو درمل دګټې پرځای ورته مضر تمام شوی دی. دی وایی له هر معاینه خانه لرونکی ډاکټر نه دې امتحان واخستل شي او که وړ وي جواز دې ورکړل شي چې دابه دخپلسریو مخنیوی وکړای شي. دده په څیر ځینې خلك شته چې ځینو شخصی کلینکونو اوډاکټرانو ته چې په خصوصی برخه کې کار کوي دکار پوهې له کبله په درنده سترګه ګوري. پروفیسور موسی وردك په کابل کې شخصی روغتون لري دی هم ددې خبرې سره موافق دی چې دښو او کم تجربه روغتیایی کارکوونکو ترمنځ دې تفکیك وشي هغه داخبره ردوی چې په کابل کې دې هر شخصی روغتون له نیمګړتیاوو سره مخ دی ده وویل: زما یوازینی شخصی روغتون دی چې په لوړه سویه طبی خدمات پکې ترسره کیږي او خپلو خلکو ته مې ګټه رسیدلې ده. ده زیاته کړه که په خصوصی ډګر کې دشخصی روغتیایی کلینکونو ترمنځ سالم رقابت وده وکړي دا به په افغانستان کې له روغتیایی نظام رغونې سره ستره مرسته وشي. دې دخپل شخصی روغتون یادونه کوي چې پداسې مدرنو طبی وسایلو او ماشینونو سمبال دی چې په هیواد کې یې ساري کم لیدل کیږي.

دغه راز دده په روغتون کې زیاتره حساس رنځونه تداوي کیدای شي لکه دده په خبره چې اندوپروتیز (دمفصلونو مصنوعی یا پلاستیکی عملیات) چې ده یې پنځلس کاله مخکې ابتکار کړی او تر ننه دده په وسیله ترسره کیږي. ښاغلی موسی وویل: که دخپلو خلکو لپاره خدمت په صداقت وي نو وبه وکولای شو خپل خلك بهر ته دتداوی لپاره له تګ اولوړو مالي لګښتونو وژغورلای شو.

دخلکو غوښتنو اړتیاوو اواوسنیو روغتیایی امکاناتو ترمنځ فاصله تردې مهاله زیاته ده هغه که په دولتی ډګر کې وي که په خصوصی توګه خلك مرسته غواړي اوروغتیایی کارکوونکی دهیواد دننه باید ذمه واری ولري چې ښه په اخلاص اوپوره توان سره به همکاري کوي. که چیرې پوښتنه ګرویږنه وي ښکاره ده چې مجرب اوپوه ډاکټران په خپل اصلی موقف ترلاسه کړي او دهغوی چې تجربې او پوهه یې نیمګړې ده باید له خپلسریوتداویو لاس واخلي. خو دنورې نړۍ نه په توپیر یوازې په کمودولتی روغتیایی خدمتونو اتکا کول به ښایی وضعیت ته بدلون ورنکړای شي. ډاکتر محمد اصف شمس ددولتی روغتونو تر څنګ دشخصی کلینیکونو له ډیروالی سره موافق دی. دې وایی دشخصي روغتونو منځ ته راتې ښو اوپرځای مرستو ته لاړې هوا وي او ددغو روغتونونو خاوندان هڅه کوي وړ کارپوهان په دندو وګماري ښه طبی ماشین الات را وارد کړي او په درملنه کې خپل کار یو ګام وړاندې ثابت کړي یعنی چې هر څومره شخصی روغتونونه زیاتیږي په هماغه اندازه روغتیایی خدمتونه ښه او مدرن کیدای شي.

داکتر صفدر اوس یو شخصی روغتیایی کتنځای لرې دی دخلکو هغه ادعاوې پرځای ګڼي چې دځینو ناپوهو ډاکترانو دتداوی له کبله یې ژوند له ګواښ سره مخ شوی خو تیګار کوي چې یوازې دولت نه دی چې دا هرڅه سمولای شي بلکه پخپله ډاکتران دي دمسوولیت احساس وکړي دخلکو له ژوند اوروغتیا سره دې لوبې ونکړي او په پوره ایمانداری دی دندې ترسره کړي. دې په لویه کچه په روغتیایی ډګر کې په افغانستان کې دبدلون غوښتونکی شو. خو ایا سمه لاره به کومه وي چې یو عصري طبی نظام ته افغانستان لاړ وباسي؟

ښاغلی پروفیسور ډاکتر موسی وردك وایی: لکه چې په نورو برخو کې افغان دولت پانګوال راجلبوي باید دروغتیا په برخه کې هم هغوی ته بلنه ورکړل شي. ده وویل ترټولو ړومبی باید دعامې روغتیا وزارت یوه هر اړخیزه جامع لایحه یادروغتیایی خدمتونو قانون را وباسي چې دنړیوال روغتیایی سازمان WHO په مرسته جوړوي دغه پراخه هڅه به وکولای شي چې پانګوال په افغانستان کې دروغتیاپه برخه کې پانګونې ته اړ کړای شي له هغوی سره به مدرن سامان الات،ماشینونه، او وسایل افغانستان ته راولیږدول شي او بهرنی متخصصین به له ځان سره دلته راولي. ده دا هم وویل چې دولت ځینې بهرنی متخصصین باید وهڅوي چې همدا مهال افغانستان ته دکارکولو لپاره راشي. دده په نظر کې دا تیوری په عمل کې پلي شي دطبابت په برخه کې به افغانان په نړدې راتلونکی کې درغنده بدلون شاهدان واوسي.

نکهداشت معادن کشور در الویت های بازسازی کشور قرار دارد

مقامات وزارت صنایع ومعادن می گویند استخراج غیر فنی از معادن افغانستان وعدم موجودیت قانون معادن مشکلات زیادی به بار آورده است:

به اساس یک سروی در سراسر کشور ۳۰۲ معدن تثبیت شده است. از اکثر این معادن از غاز جنگ های داخلی ونظام ملوک الطوایفی مواد خام به طور غیر فنی از سوی قوماندانان محلی، زور مندان وقاچاقبران استخراج می گردید وباعث از بین رفتن ثروت ملی افغانستان می گردید. انجنیر میر محمد صدیق وزیر صنایع ومعدن می گویند اکنون بعد از تشخیص این معادن بالای اکثریت آن استخراج صورت نگرفته است. وی افزود معادن که تا فعلاً فعال وتحت استخراج قرار دارد عبارت اند از نفت وگاز صفحات شمال که چاه های نفتی اکنون تحت کنترول دولت قرار دارد. اما اقای میر محمد صدیق می گوید استخراج احجار کریمه دربعضی از ساحات افغانستان توسط افراد مسلح وزورمندان تاکنون ادامه دارد. اما کدام قرار داد رسمی با اشخاص ویا کدام کمپنی مبنی بر استخراج معدن به امضا نرسیده است وی افزود در ولایات خوست ونورستان ازمعادن کاملاً به شکل خود سرانه استفاده صورت می گیرد ودرین مورد از نیروهای امنیتی ومردم محل همکاری جدی خواسته شده است.

اینکه چقدر سالانه عواید از معادن کشور بدست دولت میافتد فرق دارد مثلاً از نفت گاز شمال اکثر موسسات دولتی استفاده میکند اماپول نمی پردازند. در همین حال دولت تلاش دارد استخراج معادن را تحت کنترول خود داشته باشد مگر این موفقیت زمانی نصیب دولت خواهد شد که استحراج معادن بشکل فنی و از طریق سکتور خصوصی ومتشبثین صورت بگیرد وباکیفیت عالی به بازار های بین المللی صادر شود.

در مورد ساختن تیوری این همه پلان ها دولت مکلفیت دارد اما ایا اینکه کدام طرح درین زمینه به وجود آورده شده وزیر صنایع ومعادن افغانستان می گوید: در حال حاضر تأسیسات نفت وگاز شبرغان از طرف بانک اسیایی سروی میشود. پایپ لاین انتقال گاز که از شبرغان به خاطر فعالیت کود وبرق مزارشریف تمدید گردیده بود فرسوده شده است در سال جاری برای ترمیم آن کار آغاز می شود همچنان دولت در نظر دارد درظرف پنج سال آینده از طریق سمنگان با بغلان پایپ لاین انتقال گاز تا کابل تمدید شده ومورد بهره برداری قرار گیرد اقای صدیق افزود در نظر داریم از سایر شهر های بزرگ گاز را بایک فشار خوب و بشکل فنی انتقال بدهیم اما در حال حاضر از پایپ لاین گاز میان شبرغان مزارشریف از طرف یکعده اشخاص زورمندمورد دست برد قرار گرفته وگاز به قریه ها برده شده است.

در مورد پلان ها وستراتیژی های بعدی این وزارت آقای میر محمد صدیق گفت: دولت بصورت عمومی میخواهد در استخراج احجار کریمه سکتور خصوصی نقش اساسی را ایفا نماید در قسمت نفت وگاز وزارت معادن سعی دارد. تاتوجه متشبثین خارجی را به شکل همکاری با دولت جلب نماید تا منجمنت سهم دار در استخراج آن سهیم شوند. ما پلان داریم که شرکت افغانستان یا دتیلو کمپنی مجدداً به فعالیت آغاز نماید معادن مس عینک، حاجی گک فعال شود. تصدی سمنت ومعادن وذغال سنگ را نیز با همکاری سکتور خصوصی فعال سازیم، از کیفیت وکمیت مواداستخراج شده کنترول شود وبه صورت اعظمی وبا معیار های بین المللی از آن استفاده صورت بگیرد.

وزیر معادن وصنایع افغانستان خبر داد در ماه دلو سال جاری درین وزارت قرار داد با سفیر امریکا مقیم کابل به امضا رسید این قرار داد برای مدت هژده ماه قابل اعتبار است. در قرارداد سروی هوایی غرض بدست آوردن سروی جیولوژی، توپوگرافی،جیوفزیکی، زلزله سنج، تشخیص معادن مانند نفت وگاز صفحات شمال، ذغال سنگ مواد معدنی، احجار کریمه وذخایر ابهای تحت الارضی وفوق الارضی گنجانیده شده است. از نتایج این سروی درختم به وزارت معاون وصنایع گزارش ارایه خواهد کرد تا دانسته شود در کدام قسمت چه نوع معادن وجود دارد.

در عین حال باشنده گان صفحات شمال وجنوب کشور از دولت خواسته است تا برای حفظ معادن کشور یک نیروی محافظوی موظف نماید که در مناطق مختلف از استخراج مواد خام وقاچاق آن به زودی جلو گیری شود.

زیرا اگر وزارت داخله به زودی درین مورد اقدام ننماید همه ثروت زیر زمینی کشور بدست قاچاقچیان وزور مندان محلی دزدی خواهد شد.

هفتگی

قلم سالار خان

در تهیه، ترتیب و تنظیم این صفحه که هر پنجشنبه به نشر می رسد آقایان گل مولا، ابو حسیب نابلد، خسرو محیا و بکتاش جان کنده و مسوولیت عواقب آنرا به عهده دارند، اما افتخار، حق الزحمه و مکافات مادی و معنوی آن به خودم یعنی جناب پوهوهو تعلق دارد، دست شان خلاص

هفتگی این هفته را به همشیره ها" خرابات " کردیم که باز نگویند، تحفه هشت مارچ ماره " وند " زدن

طنز
دلبر چادری پوش
نورانی

آن وقت ها وضع طوری دیگر ی بود. زنان ودختران با چادری از خانه بیرون می شدند. سینما ی بهزاد نمایش ساعت دوی بعداز ظهر خود را برای خانم ها اختصاص داده بود. د ختران با چادری به مکتب می رفتند وزنان چه درمیله ها وچه روی سرک با چادری بزرگ گردش می نمودند. جوانانی که پیشروی مکتب های دخترانه به انتظار بیرون شدن دختر ها می ایستادند، نه قیافه امروز را داشتند ونه توقع امروز را. پطلون پاچه تنگ مود روز بود ونمایان شدن سفیدی پای یک دختر درقسمت بجلک پا از زیر چادری سکسی ترین چشم اندازی برای جوانان بود. چشم وابروی دختران از پشت جالی گک چادری دل ها را آب می کرد. طنازی دختران محدود میشد به طرز راه رفتن، صدای شرق، شرق ساجق وکش کردن قسمت پیشروی چادری بادست سفیدی که از گوشه چادری بیرون می گردید، بر رهگذار دختران مکتب، بعضاً نامه هایی می افتاد که با رسم های شمع وپروانه، قلبی که تیر خورده وخونش چکیده واشعار عاشقانه تزئین میگردید.

• • •

آن روز یکی از روزهای گرم تابستان ۱۳۳۶ بود. خلق ستارو رفقایش خیلی تلخ شده بود. در تفریح دوم هنگام سگرت کشیدن سرمعلم آمده آنهارا د ست گیر کرد و با قوطی سگرت شان به اداره آورد.

آنها تعهد کردند که دیگر در مکتب سگرت نکشند. سرمعلم هم بعداز اینکه با یک چوب بادامی خوب تادیب شان کرد. راضی شد از تقصیر آنها بگذرد.

دم سینمای کابل پیشروی ریکلام های فلم، غفور منتظر شان بود او در تفریح دوم از مکتب گریخته بود. وقتی بچه ها را از دور دید صدا کرد:

_ خوب فلم اس...

امیر محمد گفت:

_ کی کار کده؟

_ یک فلم نو " سلیم" اس (آنوقت ها پردیپ کمار در کابل بنام سلیم معروف بود) مدهو بالا هم کارکده، ستار به دختری نامه نوشته بود ونامه را در کوچه پیش پای او انداخته بود، دختر هم نامه را برداشته بود.

او از اینکه محبوب چادری پوشش خط اورا گرفته بود از خوشی در پیراهن نمی گنجید. انتظار داشت امروز دختر جواب مکتوبش را روی سرک بیندازد. بچه ها از قصه او خبر داشتند وگفته بودند که اگر " حریف " جواب نامه ات را داد. باید مارا سینما ببری و ستار قبول کرده بود. دختر ها از مکتب رخصت شدندو جوقه، جوقه از دروازه مکتب بیرون می آمدند. ناگهان ستار لرزشی در اندام خود احساس کرد. دختری که چادری خاکستری داشت ودل از کف او ربوده بود از دور نمایان شد. چند دختر دیگر هم با او همراه بودند. آهسته طوری که دیگران متوجه نشوند، دختر به ستار اشاره یی کرد وستار بادیدن اشاره او سر را از پانشناخت و به بچه ها گفت:

_ طرفم اشاره کد.... مثلی که میخواهد جواب خط مه بته ... مه باید از پشتش تاکوچه شان بروم.

رفقا از او پول گرفتند تا تکت سینما برای خود بگیرند زیرا فیصله همین طور بود وستار از عقب دلبر چادری پوش براه افتاد.

نیم ساعت بعدرفقای ستار در بین سینما بودند، بچه فلم که عاشق دختر فلم شده بود مخالفان خود را گاهی با شمشیر وگاهی با نیزه ویا مشت ولگد می کوبید واز پا در می آورد. او یک تنه باده نفر می جنگید.

این صحنه را رفقای ستار با اشتیاق وعلاقمندی تمام تماشا می کردند. ولی در همین لحظات دریکی از کوچه های شهر سه نفر ستار را که او هم عاشقی بود درمیان گرفته بمرگ میزدند. این سه نفر دو برادر وبچه کاکای دلبر چادری پوش بودند. آری در هر دو محل زد و خوردی اتفاق افتاده بود. بچه فلم روی پرده سینما موفق بود. اما ستار بیچاره، وضع بدی داشت.

رفقای ستار با ولع خاص قهرمانی بچه فلم " پردیپ کمار را میگویم" را تماشا می کردند واز حال ستار خبر نداشتند.

خوب چه می شود کرد. یکی فلم است ویکی هم واقعیت.... بچه فلم هندی را خدا زوری داده است که ستارک بیچاره در هر کاره های خاک آلود با ورزش های روزانه نمی تواند از آن برخوردار شود.

طنز
سیمینار
سیامک

شیرین گل که از سیمینار حقوق زنان برگشته بود، لگد محکمی به در وازه کوفت ووارد حویلی شد، کودکانش که مشغول بازی بودند، رسیدن او را بعد از غیب شش روزه باداد وفریاد جشن گرفتند وبه سویش دویدند، اما او به آنان اعتنایی نکرد وبا عصبانیت پرسید: _ بابه تان کجاست؟ کودکان که از فیگور جدید مادر شان سخت ترسیده بودند، گفتند: _ بابه در طویله است و گاو ها راعلف میدهد.

_ یاالله صدایش کنید!

لحظه یی بعد، بابه سلطان رسید ودرحالیکه از سیمای متحول خانمش حیرت زده شده بود، مقابل او ایستاد وتاخواست چیزی بگوید، شیرین گل مجال نداد وگفت: _ زود مودبانه راست ایستاده شو و مثل یک جنتلمین سلام بده! بابه سلطان تکانی خورد و سراسیمه با خودش گفت: خدا خیر پیش کند. مثل اینکه گپ خراب است. شیرین گل صدایش رابلندتر کرد: _ زود برو به طویله، پس بیا وسلام کن!

_ زن خیریت است ... سابق تواول سلام میدادی؟

_ چپ باش استثمار گر بداندیش روزهای سیاهی که تو مرا برده فکر می کردی خلاص شد. حالا دیگر من به حقوقم پی برده ام. بابه سلطان که از زنش گپ های تازه می شنید، منگ شده بود ونمی دانست که چی تحولی پیش آمده که زنش به یکباره گی صد وهشتاد درجه تغییر کرده است. او در ذهنش به جستجوی کلمات بود که صدای زنش طنین انداخت:

_ منتظر چی هستی، یاالله برو پس بیا وسلام بده.

بابه سلطان دل ونادل بطرف طویله رفت، پس برگشت وعاجزانه گفت: _ سلام شیرین گل جواب سلا م را علیک نگفت ونزدیک شوهرش رفت. شوهرش فکر کرد می خواهد بااویغل کشی کند. ولی شیرین گل تسمه دستکولش را حلقه کرد وبه گردن او انداخت واو رابه سوی خانه کشید. بابه سلطان خفک شد وچشمانش سفید گردید. دو دستش را از تسمه محکم گرفت وبه مشکل گفت: _ زن خفه شدم! ولی شرین گل توجه نکرد واورا کشان کشان به گوشه خانه برد بالای سیرش ایستاده شد. دستش را به کمر زد وگفت: _ خوب گوشهایت را باز کن، زن ومرد از این به بعد حقوق مساوی دارند، دوره سیاه مرد سالاری به پایان رسید. تو دیگر امر نخواهی کرد بلکه تو استثمار گرامر خواهی شد!

بابه سلطان که از درد شدید گردن وگلو رنج می برد به سختی گفت: _ زن به لحاظ خدا نکن به سرپیری به ماقیافه نگیر، ای اس اس، تاس تاس مار دیگر چیست که یاد گرفتی؟

_ استثمار را نمی فهمی؟ تو بیسواد بداندیش باید نفهمی، حالا من سرت راباز میکنم.

بابه سلطان سرش رابا بالشت پنهان کرد وفکر کرد که حالا چیزی به سرش خواهد کوفت وسرش را باز خواهد کرد.

شیرین گل گفت: _ پس کن بالشته که مه میخواهم با تورو در رو صحبت کنم. پوست کنده، پوست کنده. بابه سلطان فکر کرد که او ضمن باز کردن سرش. می خواهد پوستش را نیز بکند. فریاد زد: _ زن به گور مادرت مرا ا زیت نکن. من وتو عمری را در خوبی وخوشی زندگی کردیم حالا این پنج شش روزی که رفتی سی منار، ترا چی شد که یک باره تغییر کردی؟ _ بلی مه تغییر کردم مه حق خوده شناختم، مه فهمیدم که کی هستم و تو کی هستی.

بابه سلطان به عذر افتاد:

_ زن! به لحاظ خدا دست از سرمن بدبخت بردار وبگذار که بروم وبه گاوها علف، ملفی، چیزی بندازم.

بچه ها که همه در ترس بسر می بردند د ر گوشه دیگر اتاق با نگرانی به یک دیگر می گفتند که مادر شان دیوانه شده، بابه سلطان نیز حالا به همین فکر افتاده بود و در جستجوی راه گریز بود که صدای شیرین گل اورا تکان داد: _ خوب گوشهایت را باز کن، از فردا تمام کارها را انجام میدهی: کالامی شویی ظروف را می شویی دیگه پخته می کنی، خمیر می کنی، خانه را جارو می کنی، گاوها را می دوشی وبرایشان علف می اندازی، به بچه ها میرسی وضمناً کارهای بیرون را سرو سامان میدهی ومهمتر از همه اینکه من برایت شش طفل زاییدم، شش طفل هم تو باید برایم بزایی وآنها را بزرگ کنی.

بابه سلطان باشنیدن گپ های شیرین گل گیج شد ودریک لحظه خودش را با شکم حامله مجسم کرد. ناگهان فریادی از و حشت کشید وبا تمام نیروبه بیرون گریخت وهمان طوری که به سوی کوچه میدوید، به بچه ها گفت:

_ شما هم فرار کنید که یک بلایی به سر شما هم میاره!

بابه سلطان به کوچه رفت. در کوچه ماما قادر را دید که بالباس پاره پاره فرار می کند خود را به او رساند وپرسید خیریت است؟

ماما قادر در حالیکه نفس نفس میزد، گفت: _ زنکه، بدبخت پوستم را کند.

_ پوست مراهم می خواست بکند ولی من موفق به فرار شدم

_ خوب حالا چی باید کرد؟

_ هیچ اگر موافق باشی، نزد ملامی رویم وطلاق میدهیم.

_ موافقم اگر قرار باشد به یک سیمینار شش روزه صلح و صفای چهل ساله به هم ریزد، مارا ازاین عیال داری تیر.

هر دو به سوی مسجد رفتند، اما در مسجد فضای دیگری بود، ملا خون پرو مجروح وسط اتاق افتاده بود وشریت به حلقش می ریختند. او چنان ناله می کرد که آن دو خود را فراموش کردند. آهسته آهسته نزدیک رفته وپرسیدند:

_ ملا صاحب، نصیب دشمن ها، خیریت است، چرا خون پروزخمی هستی؟ _ از خیریت تیراست، زنکه جای سالم برایم نگذاشت، با کفگیر، آش گز، تخم پزی، لنگه کفش، خلاصه هر چیزی که به دستش آمد، دریغ نکرد وبه سر و کمر، کون وکپل من زد ومرا به این حال وروز انداخت.

_ بابه سلطان وماماقادر به سوی یک دیگر نگاهی رد وبدل کردند وآهسته آنجا را ترک گفتند. بابه سلطان حینی که بطرف منزل می رفت از خود می پرسید: ای سی منار چیست که در ظرف شش روز همه زن های محل ما را بلا گشتانده است. اگر در تمام مملکت زن ها همه "شیرین گل" شدند ومردها را وادار به زاییدن کردند، چه؟

اووقتی به خانه رسید، آهسته به شیشه کلکین کوبید وگفت:

_ شیرین گل، ها شیرین گل جان تمام سی مناره قبول دارم به شرط این که مسأله لت وکوب دربین نباشه!

څه لیدلي څه اوریدلي نابلد

دښار په بیلابیلو برخو کې زیاتې ښځې یوازې اویا د خپلو تنکیو بچیانو سره لیدل کیږي چې دسرکونو په غاړه ناستې وي د اوړی ګرمې او دژمې یخنی یې خوروی اوپه همدغو خورونکو شیبو کې یې لاسونه د پیسو داخیستلو په خاطر دخپلو عاجزانه او تراژیدي ویناوو په کولو سره پورته کړي وي دښځو داسې خوریدلی ژوند دزورزیاتی بیلګه وبولو او که له جنګونو څخه رازیږیدلی ترخه دبیوزلی شرایط؟ داسې ښځو ته به دمارچ اتمه څه ګټه ورسوي؟

• • •

وایی چې په اطرافونو او کلیوالو سیمو کې ښځې نه دمارچ له اتمې خبر دي او نه په خپلو حقوقو خو سره له دې له راز راز زورزیاتی لاندې دژوند ترخې شپې ورځې تیروي.

دمارچ اتمه هر کال دهیواد په مرکز او ولایاتو کې په شانداره مراسمو، لګښتونو اوسوغاتونو سره نمانځل کیږي خو تر اوسه پورې دهغو ښځو لپاره چې تعلیم نه لري هیڅ ګټه یې نه ده رسولې کله به په خپلو حقوقو پوه شي کله به یې وغواړي او څوک به یې څنګ ورکړي؟ وګورو چې ددې پوښتنو ځواب به کله روښانه او ورکړل شي.

از نصایح جناب پوهوهو صاحب

خبردار!
یخن چرک و بوتهای رنگ ناشده مرد، علامت حاکمیت زن او در خانه است

باخبر!
شرنگس چوریهای زن، از سر براهی شوهرش حکایت می کند

هوشدار!
بچه های تان تا بیست وپنج سالگی نباید " توتو" را سگ و "میو" را پشک گفته بتوانند در غیر ان مردم به سن و سال تان پی میبرند

بیاد داشته باش!
برای هرزن داشتن یک سیت تیلیفون موبایل ضرور است ولو چادری دار هم باشد

فراموش مکن!
تنها رفتن شوهر به محافل و مهمانیها در عصروزمان دموکراسی خالی از خطر نیست

بخاطربسپار!
ترسیده ترسیده رفتن از عقب شوهر در سال یک بار هم میتواند مدرن و دموکرات بودن او را ضمانت کند

اراده
زیر نظرهیأت تحریر انتشار مییابد
موسس و صاحب امتیاز: سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد و ملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوي نویسنده کان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صادق" واحمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکز نشرات قیمت یک شماره ۳ افغانی

اراده درویرایش وپیرایش مطالب دست بازدارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجي میر احمد)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲٤۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲٦

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
Deputy: Suhrab "Didar"
eradadaily@ hotmail.com